

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi
Maioris Apvd Heripolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ...
Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri
potuerunt, omnia**

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Heripolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
fundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofurti, 1601

XLII. Serenissimo Invictissimoqve Principi, Philippo Comiti Palatino, Rheni,
Bauariæq[ue] Duci, principi electori, Ioan. Trit. S.

urn:nbn:de:0128-1-17336

christi, homines fugere, & sicut diuina
ambrosius: *Vbique sit in vergente pia
virginitate, quo & risus arcatur, & tem
modestus & tarus, non tam eloquientia
acente eius verecundiam, & loquente
ta prædicet disciplinam. Sit corru
oncupiscentie mundanæ purum, ita &
præter lesum nihil in hac vita cogite,
in Iesu quoties fuerit loquendu[m] m
et, nulla in hoc modo querat p[re]c
ginis habeatur. Hoc enim Christus p[re]
aliunde iugiter occupare, vires cre
ngueo, non mundano sed coelito[n]
lis, sed Iesu Christi Regis aeterni, q[uod] es
et[us] martyr Ignatius in quadam quig[ue]
virgo sciens amorem suum ex DOM[ini]
bus miserabiliter crucifixum, semper
tando, & compatiendo veretur: ac
nisi pro se habitos labores ad ministratio[n]em
& quæ mentem suam in eis amans:
apat, sed risibus & leuitatib[us] mundi po
liuiscitur. Quemadmodum vota a
debeat[ur], & dudum ex nobis audiunt
fructuissimum spiritualis profici
fiorum. Vt ergo placere ipsi p[ro]fessio[n]e
pro cuius amore vobis contemnenda
atibus intendere. Orate pro me dul
reducant, & in sua voluntate fandili
go in regionem longinquam, denun
ciatis die mensis Augusti Anno Christi
1505.*

MARTINI IN SPANHEIM p[ro]p[ri]etatis
ib[us] amantissimam salutem & c[on]sa
Augusti Marchiam intraturi h[ab]ent
n[ost]ri ante festum sancti Martini inde
conferre principem quoque temeraria
entes autem in Berlin Marchionis
die mensis Septemb[ris], clementia no[n]
us voluntari cum reludet[ur] non debo
nsenimus, & quidem non sine cōmo
propositi necessaria latet, oratione
in Theodoricum capellam nostram
mus, quo statutu[m] n[ost]ru[m] referunt
sterritorium meum Spanheim[em] fratre hoc
l temere futurum, sed omnia cumme
sum. Si vultis me Patrem habere vobis
od si contempseritis, quicquid inde fo
ueritis. Ego enim & melioris condic
e possum extra Spanheim, quam ap
commoda sectari. Sunt reges & pri
fauore non solu[m] iniurias vindicare
cognitionem inuenire. Sed amorem
dicare contumelias mihi facta, neq[ue]
ois. Quod si factum fuerit, non me po
vagatum experiemini. Dicte quoq[ue]
em veritatis reducte, & quam tenui

IOANNIS TRITHEMII.

479

in nos processerint mendaces instruite: si quo minus, ecce iterum denuntio vobis illū non
me habiturū dōminū, qui me non habet prælatum, neq[ue] illius me subiiciā imperio,
qui iniustitia & tyranide armatus, Dei iustitiā non vult esse subiectus. Palatinis faui rebus,
propterē persecuti sunt me gratis: quid facturi sunt æmuli si dixerō, sed & fauebo quādū
in me spiritus resederit vita? Dominum & defensorem coenobiū mei, nobis ut nōstis prin
cipem semper clementissimum Philippum Palatinum, in his quæ non sunt contra Domi
num vniuersorum nūquam potero denegare. Vnicuique suum ius in uiolatum permittā.
Valete fratres & orate pro me in terra constituto aliena. Ex Berlino 20. die mensis Octo
bris Anno 1505.

10

XLII.

SERENISSIMO INVICTISSIMO QVE PRINCIPI, PHILIPPO COMITI
Palatino, Rheni, Bauarieq[ue], Duc[i] principi electori, Ioan. Trit. S.

SERENISSIME princeps, manere in Marchia diutius quā proposuerā cōpellor, excellē
tissimi principis loachim Marchionis imperio detentus, cuius sanctissimā voluntati
non debo reluctari. Multa enim clementia paruitatem meam prosequitur, & magna sa
pius postulatione instetit, cupiens ne ante festum Paschatis hinc recedam. Ea tandem cō
ditione interposta manere in Pascha consensi, vt nuncio cum literis ad tuam Serenitatē
misso, à te quoq[ue] manendi potestatem impetraret. Quocirca cum facile impetraturus sit à
tua excellentiā quod postulat, ego clementiam tuam quam humilime duxi rogandā, qua
tenus interea super fratres & monasterium meum pietatis dignetur habere respectum, ne
temeritas æmulorum in oves quoq[ue] prorumpat, quae pastori non pepercit. Me quidem si
ne causa innocentem persecuti sunt, & odio me gratis habuerint, propterē de consensu
tuā serenitatis volens declinaui ad tempus, quo mihi vtilius cum mora paretur cōsilium.
Te autem sereniss. princeps, æmulorum meorum temeritas non latet, qui vnde moueant
ur contra innocentem examus sim consideras. Nec opus est mores hominum tibi descri
bere notissimos, vt pote qui animos suos tuis rebus aduersos, & tempore illo quo hostes
feuerunt in populum tuum satis demonstrarunt, & nunc quoq[ue] per sequētes propter tu
um in me fauorem innoxium clandestine sub specie boni non abscondunt. Ego autem
eorum proteriam patientia vincam, & ipsi tandem in suo liuore tabescant. Vale princeps
magnifice. Ex Berlino 20. die Octob. Anno 1505.

XLIII.

IOANNES TRITHEM, IACOBO TRITEMIO,
fratri dulcissimo S.

SI vales bene quidem est. Nos enim miserrante Deo valemus. Neometim intraturi huc
27. die mensis Augusti cum nostra familia curru exiūimus, te adhuc in Colonia consti
tuto, & vndeclima die mensis Septemb[ris] oppidum residentiæ Marchionis Berlin dictum
40 intrauiimus. Erat autem in venatione princeps veteri tum consuetudine occupatus. Altera
mox die nūcius mittebatur ad eum, qui nos venisse intimaret. Qui vt me adeſe cognouit, lætatus est, nunciumque interrogauit, cur te non adduxerim mecum. Viuimus nunc
in terra quidem aliena sed optima, omnibus corpori necessariis copiose referta. Princeps
nobis munificus & clementissimus est, de cuius prouidentia in omnibus quam largissime
sumus prouisi. Redire ad Rheni partes circa festum sancti Martini disposituimus, sed princi
pis instantia nostrum mutauit propositum, eoq[ue] perduxit, vt manere vsq[ue] in Pascha cōsen
serimus. Propterē te hortamur, vt ad nouum te castrum conferas, ibi cum Ioanni Damio
fideli nostro mansurus, donec veniamus. Nolumus te lauare laterem, & seruire carenti
bus cerebro, sed optamus potius studio te occupari literarum, & maxime diuiniarum, per
50 quarum scientiam mens in cognitionem & amorem summa veritatis consurgit. Curio
sitatem fugitare non pudeat, illasque detestare scientias, quæ diuino repugnant amori. Est
enim magna inter curiosum & studiosum hominem differentia. Curiosus enim earū re
rum cognitione cupidus est, quæ nihil ad eum pertinent, nihilq[ue] utilitatis honesta cōdu
cunt. Studiosus autē earū rerum scientia cupidus est, quarū cognitione ad animum nutrien
dum ornandumq[ue] liberaliter & ordinatione pertinet honesta. Studiosum non curiosum
te esse cupimus, quoniam vt sanctus Bernardus ait, primus superbie gradus curiositas est,
gratiae spiritus sancti contraria, cuius doctrina non curiositatem acuit, sed chatitatem ac
cedit. Propterē dicit scriptura: *Aliora te ne queasieris, & fortiora te ne scrutatus fueris.* Ecclesiast. 8.